

Romuajoneuvoasetusluonnos

Suomen Autopurkamoliitto ry.

Kari Laine

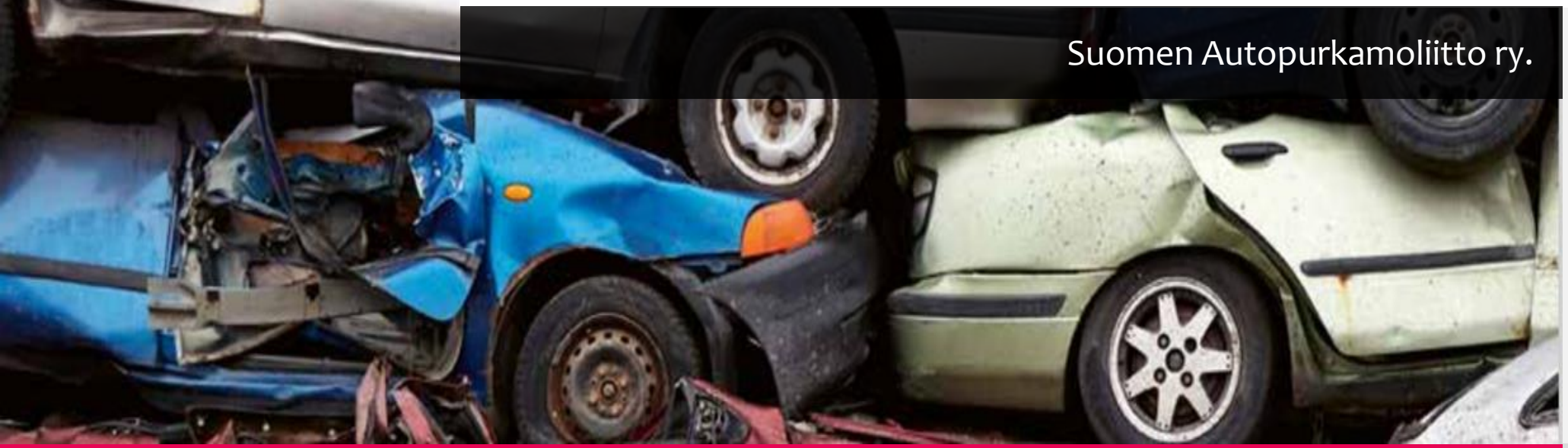

Uudelleenkäyttö jätelainsäädännössä ja romuajoneuvoja koskevassa sääntelyssä

Jätedirektiivin ja jätelainsäädännön sekä romuajoneuvoasetusluonnoksen keskeisenä periaatteena on **etusijajärjestys**, jonka mukaan kaikessa toiminnassa on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä syntyy, se on **ensisijaisesti (valmisteltava) uudelleenkäyttöön**, ja vasta sen jälkeen kierrätettävä materiaalina.

SUOMEN AUTOPURKAMOLIITTO ry

- Suomessa romutetaan n. 80 000 autoa/vuosi
  - Näistä vain noin 18 000 autoa kulkee vuosittain laillisen autopurkamon (asetusluonnoksessa valtuutettu käsittelylaitos) kautta*
  - Uudelleenkäyttö ei mahdollistu eikä nykyisen direktiivin uudelleenkäyttötavoite toteudu
- Suomessa nykyisin voimassa oleva järjestelmä ei ole tulevan asetuksen mukainen
  - Tästä olemme saaneet vahvistuksen komissiolta
  - Jaco Huisman, komission edustaja on todennut Suomen tilanteesta että sen on yhdenmukaistuttava muuhun EU:n uuden asetuksen tultua voimaan

! Tulevan asetuksen tultua voimaan on kaikkien romuajoneuvojen ohjauduttava valtuutetun käsittelylaitoksen käsittelyyn

Romuajoneuvojen käsittely

Nykytilanne Suomessa

SUOMEN AUTOPURKAMOLIITTO ry

*Lähde: Autopurkamoselvitys 2021 Työryhmä/ Camilla Karavatski, Saara Ahtaanluoma ja Aarni Karjalainen

Autopurkamolla käsittely

Vaarallisesta jätteestä vihreiksi varaosiksi

- Esikäsittelemätön/kuivaamaton/puhdistamaton romuajoneuvo on vaarallista jätettä
- Käsitelty/kuivattu/puhdistettu romuajoneuvo on vaaratonta (= vihreää) jätettä
- Asianmukaisesti irrotettu ja käsitelty purkuosa muuttuu turvalliseksi auton varaosaksi, jolle purkamo myöntää takuun

Asetuksen olennaisimmat asiat

1. Kaikki romuajoneuvot tulevat jatkossa ensisijaisesti autopurkamoille
2. Romutustodistuksen voi myöntää vain valtuutettu käsittelylaitos eli laillistettu autopurkamo (vrt. muut EU-maat)

SUOMEN AUTOPURKAMOLIITTO ry

Suomen Autopurkamoliiton kannanotot 1/2

1) Asetuksessa säädettäisiin valtuutetusta käsittelylaitoksesta, jolla tarkoitettaisiin laitosta tai yritystä, jolle on myönnetty ehdotetun asetuksen mukaisesti lupa kerätä ja käsitellä romuajoneuvoja.
   SAL KANNANOTTO: Autopurkamoliitto pitää hyvänä täsmällisiä vaatimuksia.

2) Tuottajayhteisöjen on varmistettava tuottajien ja jätehuoltotoimijoiden tasapuolinen edustus hallintoelimissään.
   SAL KANNANOTTO: Autopurkamoliitto pitää tätä hyvänä, koska autopurkamot ovat se toimija, joka on tiiviissä yhteistyössä tuottajien ja/tai tuottajayhteisön kanssa (Suomessa Autokierrätys Oy) ja ovat ainoa asetuksen tarkoittama ”valtuutettu käsittelylaitos” Authorized Treatment Facility (ATF).

3) Romuajoneuvojen uudelleenkäyttöä, kierrätystä ja käsittelyä koskevat uudet vaatimukset edellyttää romuajoneuvojen käsittelijöiltä kehitystyötä ja investointeja uusiin käsittelymenetelmiin. Tuottajat olisivat velvollisia kattamaan romuajoneuvojen jätehuollosta aiheutuvat kustannukset.
   SAL KANNANOTTO: Asetuksen tarkoittaman LAAJENNETUN tuottajavastuun perusteella tuottajien on osallistuttava jätehuollon kehittämiseen ja kustannuksiin.

Suomen Autopurkamoliiton kannanotot 2/2

4) Suomessa asetus vähentäisi jätehuollon ulkopuolelle jäävien romuajoneuvojen määrää, mikä vähentää niistä aiheutuvia ympäristöhaittoja. Asetus tuo laajennetun tuottajavastuun piiriin uusia ajoneuvoluokkia, mikä tehostaa vastuullista käsittelyä.
   SAL KANNANOTTO: Autopurkamoliitto pitää tätä oikeana ja hyvänä.

5) Ehdotukseen sisältyy myös vaatimus luvanvaraisuudesta. Laitosten ja yritysten, jotka aikovat käsitellä romuajoneuvoja, olisi haettava toiminnalleen lupaa. Uudet velvollisuudet merkitsevät rajoituksia elinkeinovapauteen. Suomessa romuajoneuvojen käsittely on kuitenkin jo nykyisin ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista. Perustuslakivaliokunta on rinnastanut rekisteröitymisvelvollisuuden luvanvaraisuuteen.
   SAL KANNANOTTO: Suomessa vaaditaan autopurkamotoiminnassa jo nyt ympäristölupa, tämä on oikein ja tarpeellista. On varmistettava, että vaatimukset ovat yhtenäiset. Luonteva keskitetyksi lupaviranomaiseksi olisi Pirkanmaan ELY.

Suomen Autopurkamoliiton kannanotot – Huolta aiheuttavat 1/2

1) IDIS-järjestelmä
   (autonvalmistajien sähköinen ohjelmisto, josta tulisi löytyä purkamis- ja materiaalitiedot hyödynnettäväksi autonpurkamis- ja kierrätyslaitoksille)
   Osatietojen ja purkuohjeiden sekä yhdenmukaisen tiedon puuttuminen tekevät nykyisestä IDIS-järjestelmästä käytännössä hyödyttömän. IDIS tai muu vastaava järjestelmä on saatava kattavaksi ja ajantasaisesti toimivaksi.
2) Osien uudelleenkäyttö ja myyntirajoitukset
   Asetusluonnoksessa edellytetään pakollista romuautojen uudelleen käytettävien auton varaosien purkamista, jotta maksimoimaan uudelleenkäyttö ja kierrätys. Pakollisen purkamisen kustannukset ei-kaupalliselta osin tulisi kattaa laajennetulla tuottajavastuulla.
3) Asetuksen sisältämä laajennettu raportointivelvollisuus on sinänsä hyvä ja oikea, se erottaa lailliset toimijat laittomista ja ehkäisee harmaata taloutta.

Suomen Autopurkamoliiton kannanotot – Huolta aiheuttavat 2/2

4) Asetuksen tarkoittamat romuajoneuvojen keräilypisteet ovat suurten etäisyyksien vuoksi tarpeelliset. Keräilypisteiden on oltava alisteisia autopurkamoille, jotta asetuksen edellytykset voidaan täyttää.
5) Myös romuajoneuvoihin ja jäteosiin liittyvät jätteenkuljetukset kuuluvat laajennetun tuottajavastuun piiriin ja niiden kustannukset tulee kattaa asetuksen mukaisesti.
6) Kannattavuutta ja kustannusten korvaamista tulee tarkastella ja kattaa jätelajikohtaisesti esim. muovit, lasit jne.

Kiitos!

LISÄTIEDOT Järjestösiht. Kai Lindell 040 8237779

kai.lindell@autopurkamoliitto .fi

Suomen Autopurkamoliitto r.y.